

Maiden välinen yhteistyö ja EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo tarttumattomien sairauksien alalla

Yhteenveto CHRODIS PLUS -
hankkeen konsensuslausumasta¹

Lokakuu 2020

¹The Consensus Statement constitutes Deliverable 4.2 of JA-CHRODIS PLUS and aims to analyse the JA CHRODIS (2014-2017) and JA CHRODIS-PLUS (2017-2020) experiences and lessons learnt in terms of integration in national policies and sustainability. The aim was to reach consensus (a “Consensus Statement”) concerning the EU added value of cross-country collaboration in the field of health promotion and prevention and management of chronic diseases beyond the project. It also contributes to understanding current NCDs strategies and implementation routes, particularly to reach EU citizens across the life-course in the places where they live, work, study and grow, with the ultimate goal to improve health and wellbeing for all.

Miksi tarttumattomien sairauksien ehkäisyyn ja hoitoon on panostettava?

Tarttumattomat sairaudet – mm. sydän- ja verisuonitaudit, syövät, diabetes ja krooniset hengityselinsairaudet – ovat tärkein syy terveyden- ja sosiaalihuollon kuormitukseen Euroopan unionissa (EU) (2,3). Monisairastavuus, eli tilanne jossa henkilöllä on samanaikaisesti useita kroonisia sairauksia, lisääntyy ja ongelma koskee Euroopan unionissa jo yli 60:tä prosenttia yli 65-vuotiaista (4). Tarttumattomiin sairauksiin ja monisairastavuuteen liittyy esimerkiksi ennenaikaista kuolleisuutta, toimintarajoitteita, elämänlaadun heikkenemistä sekä muita terveysongelmia ja kielteisiä sosiaalisia vaikutuksia. Monisairastavuuden hoitoon ja hallintaan hupenee noin 70–80 prosenttia EU:n terveydenhuoltobudjeteista. Se aiheuttaa suurta painetta terveydenhoitojärjestelmille ja muodostaa yhden jäsenvaltioiden kiireellisimmistä ja tärkeimmistä taloudellisista ja sosiaalisista haasteista.

Monisairastavuus on yleisempää sosiaalisesti heikommassa asemassa olevissa väestöryhmissä, ja se todennäköisesti lisää terveyden epätasa-arvoa jopa maissa, joissa pääsy terveystalouteen on ollut jo vuosikymmenten ajan kaikille avointa, vapaata ja maksutonta. Terveydenhuolto ei voi yksin ratkaista haasteita, tarvitaan myös muiden alojen ja sidosryhmien täydentäviä toimia (5).

Tarttumattomien sairauksien taakan keventämisestä on tullut yhä tärkeämpää SARS-CoV-2 (COVID-19) -pandemian aikana. Pandemia on aiheuttanut maailmanlaajuisen kansanterveyskriisin, mutta lisäksi se on vaikuttanut negatiivisesti talouteen ja vaarantaa siksi väestön fyysisen, henkisen ja taloudellisen hyvinvoinnin kaikkialla maailmassa. Tilanne on vaikuttanut suhteettoman paljon ikääntyneisiin ja henkilöihin joiden vastustuskyky on heikentynyt tai jotka sairastavat tarttumattomia sairauksia. Nämä henkilöt ovat suuremmissa vaaroissa saada vakavia oireita tai menehtyä (6). Tarttumattomien sairauksien tavoin myös COVID-19 vaikuttaa kohtuuttomasti heikommassa asemassa oleviin väestöryhmiin, mikä korostaa nykyisiä terveyseroja ja lisää kokonaisvaltaisen lähestymistavan tarvetta, joka huomioi sekä tasa-arvonäkökulman että terveyden sosiaaliset tekijät.

Vaikka sekä kansallisen että Euroopan tason politiikoissa kiinnitetäänkin enemmän huomiota kroonisten sairauksien kasvaviin inhimillisiin ja taloudellisiin kustannuksiin, nykyiset toimet eivät ole riittäviä tukemaan kroonisten sairauksien vaikuttavaa ehkäisyä ja tehokasta hoitoa.

CHRODIS PLUS (2017–2020) -hanketta rahoittivat Euroopan komissio sekä 42 hankkeeseen osallistunutta organisaatiota 21:stä Euroopan maasta.

CHRODIS PLUS – hanke edisti aiemmassa CHRODIS -hankkeessa (2014–2017) tunnistettujen käytäntöjen, strategioiden ja tukitoimien käyttöönottoa. Sen tärkeimpiä tehtäviä olivat

- 16 poliittista vuoropuhelua, jotka auttoivat tiedottamaan, kehittämään tai toteuttamaan politiikkaa kroonisten sairauksien torjunnan parantamiseksi

- 21 hyvien käytäntöjen implementoinnin pilottihanketta, joissa keskityttiin neljään pääasialliseen aihealueeseen:

- 1) terveyden edistäminen ja sairauksien ehkäisy**
- 2) monisairastavuuden integroitu hoitomalli**
- 3) kroonisesti sairaiden potilaiden laadukkaasta hoidosta huolehtiminen**
- 4) työelämä ja krooniset sairaudet.**

CHRODIS PLUS -hankkeen keinot tarttumattomien sairauksien taakan keventämiseksi

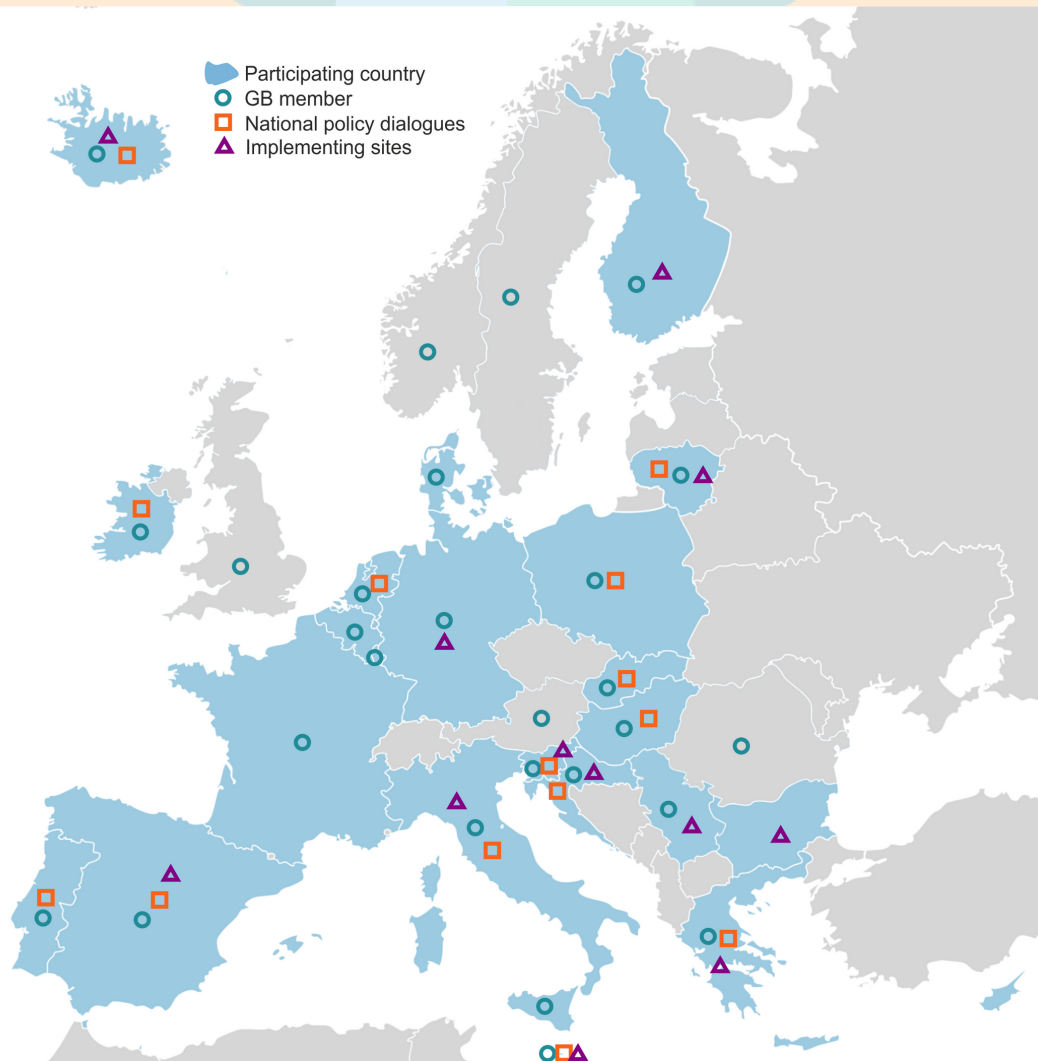
42 kumppaniorganisaatiota 21:stä Euroopan maasta oli mukana CHRODIS PLUS -hankkeessa tarttumattomien sairauksien taakan vähentämiseen tarkoitettujen työkalujen (esim. hyvien käytäntöjen ja hoitomallien) kehittämisessä, parantamisessa ja testauksessa. Työkalujen siirrettävyyttä maasta ja kontekstista toiseen tutkittiin CHRODIS -hankkeesta (2014–2017) saatujen oppien pohjalta.

16 politiikkavuoropuhelua (14 kansallista ja 2 EU:n tasoista) edisti tiedottamista, politiikan kehittämistä ja täytäntöönpanoa kroonisiin sairauksiin kohdistuvien toimien parantamiseksi.

14 kansallista politiikkavuoropuhelua toteutettiin CHRODIS PLUS -hankkeessa kehitettyä politiikkavuoropuhelumenetelmää käyttäen. Työkalu on hyödyllinen ja siirrettävissä muillekin politiikantutkimuksen alueille. Vuoropuhelussa tunnistettiin politiikkoja tai nykyisten politiikkojen ja lainsäädännön muutoksia, joilla voidaan torjua kroonisten sairauksien merkittäviä riskitekijöitä. Asianmukaisista sidosryhmistä muodostettiin monipuolinen ryhmä (johon kuului esim. virkamiehiä, teknisiä neuvonantajia, poliittisia päättäjiä, ministeriöitä, monenvälisiä organisaatioita, potilas-/ammattijärjestöjä, kansalaisjärjestöjä, yksittäisiä aktivisteja ja poliittisia yrittäjiä), joka sitoutettiin hankkeeseen. Kaikkien vuoropuhelujen perusteella laadittiin toimintasuunnitelmat.

Lisätietoja CHRODIS PLUS -toimen politiikkavuoropuhelujen menetelmästä ja vuoropuheluista opituista asioista on saatavilla [täällä](#).

CHRODIS PLUS

CHRODIS PLUS -hankkeen keinot

tarttumattomien sairauksien taakan keventämiseksi

21 pilottihanketta keskittyi neljään pääasialliseen aihepiiriin ja tuotti seuraavat tulokset:

1) Terveyden edistäminen ja sairauksien ehkäisy

Viiden hyvän käytännön siirrosta ja implementoinnista kahdeksassa kohteessa opitut asiat. [Raportti ja suositukset](#)

Lombardian työterveyden edistämisen verkosto:

Pyrkii saavuttamaan terveellisemmät olosuhteet työpaikoilla lisäämällä ja vahvistamalla yhteistyötä työntekijöiden ja työpaikan tärkeimpien sidosryhmien – yritysjärjestöjen, ammattiliittojen ja alueellisen terveydenhoitojärjestelmän – välillä.

[Kotisivu](#) ja [parhaiden käytäntöjen portaali](#)

Active School Flag: Hanke pyrkii lisäämään lasten fyysistä aktiivisuutta kehittämällä kouluympäristön tarjoamia mahdollisuuksia fyysiseen aktiivisuuteen ja parantamalla liikunnan opetusta.

[Kotisivu](#) ja [parhaiden käytäntöjen portaali](#)

JOGG: Kannustaa kaikkia kaupunkien tai naapurustojen ihmisiä tekemään terveellisestä ravinnosta ja liikunnasta helpon ja houkuttelevan vaihtoehdon nuorille.

[Kotisivu](#) ja [parhaiden käytäntöjen portaali](#)

Toy Box: Hanke pyrkii edistämään terveellistä elämäntapaa varhaislapsuudessa ylipainon ehkäisemiseksi. Tavoitteeseen pyritään ympäristön muutoksilla ja ryhmätoimenpiteillä.

[Kotisivu](#) ja [CHRODIS-arkisto](#)

Successful Ageing: Islannissa kehitetty 6 kuukauden monimuotoinen ohjelma, jonka tarkoitus on parantaa ikääntyneiden fyysistä aktiivisuutta ja heidän terveyskäyttäytymistään.

[Kotisivu](#) ja [parhaiden käytäntöjen portaali](#)

Enemmän toimenpiteitä [hyvien käytäntöjen CHRODIS-arkistossa](#).

2) Monisairastavuuden integroitu hoitomalli

Monisairastavuuden integroitu hoitomalli (Integrated Multimorbidity Care Model, IMCM) pyrkii ratkaisemaan hoidon pirstaloitumiseen liittyvät haasteet. Laajalti sovellettavissa oleva malli tarjoaa 16 tekijää, joilla voidaan parantaa monisairaiden potilaiden hoitoa. Rakenteellinen lähestymistapa tukee hoidon tarjoajia, parantaa hoitotuloksia ja pyrkii optimoimaan resurssien käyttöä.

IMCM-mallia arvioi käytännössä 5 pilottikohdettiimiä, jotta voitiin osoittaa sen sovellettavuus erilaisissa paikallisissa konteksteissa. Pilottien toteutuksista hyötyi 3 500 potilasta.

[Täytäntöönpanoa edeltävässä vaiheessa saadut tulokset, IMCM-mallin pilottitoteutuksen arviointi](#)

3) Kroonisesti sairaiden potilaiden laadukkaasta hoidosta huolehtiminen

QCR-työkalu: Laatukriteerit ja suositukset -työkalu (Quality Criteria and Recommendations Tool, QCR) on kokoelma kriteerejä, joita voidaan soveltaa monille terveydenhuollon osa-alueille (ehkäisy, hoito, terveyden edistäminen, koulutus ja opetus). Työkalu on riittävän yleisluonteinen soveltuakseen erilaisiin poliittisiin, hallinnollisiin sekä sosiaali- ja terveydenhuolto-järjestelmiin. Työkalun yhdeksän laatukriteeriä muodostuvat 39 luokasta, jotka ovat luokiteltu ja painotettu siten, että niiden avulla voidaan viime kädessä parantaa kroonisten sairauksien ennaltaehkäisyä sekä sairauksista jo kärsivien hoidon laatua. [QCR-työkalu](#)

QCR-työkalun käyttöönotto-oppaalla voidaan parantaa kroonisista sairauksista kärsivien potilaiden hoidon laatua. Oppaassa kuvataan käyttöönoton yleinen prosessi (mukaan lukien mahdollisuudet soveltaa työkalua muissa konteksteissa), kerrotaan käytön vaikutuksista ja ehdotetaan seuraavia vaiheita, joilla voidaan edistää kroonisista sairauksista kärsivien hoidon laatua.

4) Työelämä ja krooniset sairaudet

CHRODIS PLUS Työkalusarja: Krooniset terveyshaasteet työelämässä

[Työkalusarjassa](#) on kaksi työkalua: 1) Valmennustyökalu esimiehille kroonisista sairauksista kärsivien työntekijöiden osallisuuden ja työkyvyn edistämiseen sekä 2) Työkalupakki työpaikoille työntekijöiden hyvinvoinnin, terveyden ja työhön osallistumisen tukemiseen.

Työkalusarjan kohderyhmänä ovat esimiehet, henkilöstöosastot ja työterveyspalvelujen edustajat. Valmennustyökalu tarjoaa tarkistuslistoja, joiden avulla voidaan arvioida toimenpiteiden tarvetta sekä mitata kroonisista sairauksista kärsivien työntekijöiden työkykyä.

Työkalupakki auttaa suunnittelemaan käytännön toimia, jotka edistävät työntekijöiden hyvinvointia, terveyttä ja työhön osallistumista sekä fyysisen ympäristön että organisaatiokulttuurin, käytänteiden ja asenteiden osalta.

[Valmennustyökalu](#)
[Työkalupakki työpaikoille](#)

Visio tarttumattomien sairauksien ehkäisyn hyvien käytäntöjen vaihdosta EU:n jäsenvaltioiden kesken

Tarttumattomien sairauksien taustalla on monitahoisia syitä, liittyen genetiikkaan, fysiologiaan, sosioekonomisiin tekijöihin, ympäristöön ja käyttäytymiseen. Monet näistä syistä ovat terveysjärjestelmän ulottumattomissa ja kumpuavat sen sijaan olosuhteista, joissa synnymme, elämme, työskentelemme ja ikäännymme. Vaatii monipuolista näkemystä, jotta tarttumattomien sairauksien ehkäisyn, hoidon ja hallinnan strategiat otetaan käyttöön (7).

Konsensuslausuman kehittämiseksi CHRODIS PLUS –hanke kutsui Euroopan komission terveyden edistämisen, sairauksien ehkäisyn ja tarttumattomien sairauksien hallinnan ohjausryhmän (SGPP) sekä CHRODIS PLUS -johtokunnan (8) osallistumaan yhteiseen prosessiin, jossa määriteltiin visio ja periaatteet tarttumattomien sairauksien ehkäisyn hyvien käytäntöjen vaihtoon EU:n jäsenvaltioiden välillä. Osapuolet tunnistivat yhdessä myös ensisijaisia toiminta-alueita, kuten terveyden edistäminen, sairauksien ehkäisy ja ”terveys kaikissa politiikoissa” -lähestymistapa.

Kokonaisvaltaisia eurooppalaisia hankkeita voidaan valjastaa avuksi, kun halutaan saavuttaa tärkeitä päämääriä ja tavoitteita. Niitä ovat EU:n tärkeimmiksi priorisoidut terveys-, sosiaali- ja ympäristöpolitiikan ohjelmat ja strategiat, kuten Euroopan vihreän kehityksen ohjelma ja siihen liittyvä ”Pelloilta pöytään” -strategia – kuten myös ehdotettu EU:n syöväntorjuntasuunnitelma. Nämä strategiat tarjoavat tärkeän mahdollisuuden suunnitella ja toteuttaa yhdenmukaisia ratkaisuja kestävämpään elintarvikkeiden tuotantoon, ilmastonmuutokseen ja kulutustottumuksiin liittyviin haasteisiin (9, 10). Euroopan vihreän kehityksen ohjelma on keskeinen EU:n sitoumukselle toteuttaa YK:n kestävä kehityksen toimintaohjelman (Agenda 2030) tavoitteet.

Kestävän elintarvikkeiden kulutuksen edistäminen ja terveelliseen ja kestäväan ruokavalioon siirtymisen helpottaminen, kuten myös siirtyminen ”vihreään talouteen”, sopivat myös EU:n jäsenvaltioiden sitoumuksiin, jotka on tehty EU:n sosiaalisten oikeuksien pilarin (EPSR) toteuttamiseksi (11).

Toinen merkittävä päätöksenteon työkalu on eurooppalainen ohjausjakso, EU:n pääasiallinen talous- ja finanssipolitiikan koordinoinnin työkalu (12). Eurooppalainen ohjausjakso antaa Euroopan komissiolle ja jäsenvaltioille mahdollisuuden sopia tulevana vuonna tehtävistä uudistuksista, joilla pyritään ratkaisemaan kunkin maan suurimmat haasteet. Monissa CHRODIS PLUS -politiikkavuoropuheluissa tuotiin esiin myös esimerkiksi terveyden kaupallisiin taustatekijöihin liittyviä, kansallisia tai EU-tason lainsäädännön ennakkotapauksia. Tällaisia taustatekijöitä ovat EU:n tupakkatuotedirektiivi tai elintarvikkeiden markkinointi lapsille ja nuorille (13).

Lisäämällä terveyden kaupallisiin taustatekijöihin liittyvien käytäntöjen vaihtoa sekä kansallisten ja EU-tason päättäjien yhteisiä pyrkimyksiä voitaisiin suoraan torjua ylipainoa, riippuvuuksia sekä niiden vaikutusta tarttumattomien sairauksien taakkaan. Aikaisempia ja tulevia hankkeita ravitsemuksen alalla ovat esimerkiksi ravitsemusta ja liikuntaa koskeva yhteishanke (Joint Action on Nutrition and Physical Activity, JANPA) sekä ravitsemusalan validoitujen parhaiden käytäntöjen täytäntöönpanoa koskeva yhteishanke (Joint Action on Implementation of Validated Best Practices in Nutrition, JA BestReMap) (14, 15). Vastaavasti EU:n jäsenvaltiot ja edustajat voivat tehdä yhteistyötä kansainvälisissä aloitteissa (esim. kestävä kehityksen tavoitteet) ja määrittää sekä eurooppalaisella, kansallisilla että paikallisilla tasoilla tehtäviä toimia, joilla voidaan ratkaista tärkeitä terveyteen, ilmastonmuutokseen ja kestävytyteen liittyviä seikkoja.

CHRODIS PLUS -hankkeen päätelmät ja suositukset tarttumattomiin sairauksiin liittyvien parhaiden käytäntöjen integroimiseksi kansallisiin politiikkoihin

Monet hankkeeseen osallistuneet jäsenvaltiot ja/tai alueelliset viranomaiset ovat ilmoittaneet jatkavansa tai laajentavansa yhteisen CHRODIS PLUS -hankkeen aikana aloitettuja hyviä käytäntöjä. Seuraavissa laaikoissa kuvataan hankkeen johtopäätöksiä, annetaan esimerkkejä hankkeen aikana tehdyistä toimista sekä esitetään suosituksia, joiden tarkoitus on helpottaa hyvien käytäntöjen onnistunutta integrointia kansallisiin politiikkoihin siten, että tarttumattomien sairauksien taakkaa voidaan keventää.

Päätelmä 1: On lisättävä työkalujen käyttöä tiedon siirtämiseksi EU:n jäsenvaltioiden välillä

CHRODIS PLUS -toimi: Eri työpaketeissa toimivat CHRODIS PLUS -kumppanit tukivat tiedon siirtoa ja uuden tiedon luomista EU:n jäsenvaltioiden sisällä ja välillä kehittämällä, toteuttamalla ja validoimalla työkaluja, kuten CHRODIS PLUS -politiikkavuoropuhelumenetelmä sekä CHRODIS PLUS -implementointistrategia.

Suosituks: On käytettävä validoituja työkaluja ja viitekehyksiä (kuten CHRODIS PLUS -implementointistrategiaa), joilla voidaan tukea tiedon siirtoa EU:n jäsenvaltioiden sisällä ja välillä. Käytäntöjä siirrettäessä tulee pohtia huolellisesti paikallisten tilanteiden eroavaisuuksia ja ratkaista niistä aiheutuvat ongelmat (esim. kulttuurinäkökulmat, sosiaaliset ja organisaatorakenteet), jotka voivat vaikuttaa hyvän käytännön implementointiin.

CHRODIS PLUS -hankkeen päätelmät ja suositukset tarttumattomiin sairauksiin liittyvien parhaiden käytäntöjen integroimiseksi kansallisiin politiikkoihin

Päätelmä 2: On ryhdyttävä toimiin eri toimialojen ja hallinnon tasojen välisten esteiden ja pullonkaulojen purkamiseksi ja pyrittävä koko järjestelmän laajuisiin ratkaisuihin

CHRODIS PLUS -toimi: CHRODIS PLUS -kumppanit tutkivat toimialojen välisen yhteistyön roolia terveyttä edistävien hyvien käytäntöjen luomisessa yhteistyössä 20 hyvän käytännön kehittäjän kanssa eri puolilta Eurooppaa. Suurin osa tunnistetuista käytännöistä toteutettiin yhteistyössä yli kuuden terveydenhoitoalan ulkopuolisen toimialan kanssa. Kokemukset koottiin yhteen, jotta voitiin määrittää usein esiintyviä esteitä ja edistäviä tekijöitä, ja koosteen perusteella laadittiin suositukset alojen väliseen yhteistyöhön (yhteenveto jäljempänä).

Suositus: On tuotava yhteen tehokas yhdistelmä erilaisia kumppaneita, joiden taustat ja taidot ovat erilaisia, sekä varmistettava riittävät resurssit yhteistyön ylläpitämiseksi.

On määriteltävä yhteinen näkemys ratkaistavasta ongelmasta yhteisten tavoitteiden mukaisesti sekä käytettävä kaikille osapuolille soveltuvaa, suunniteltua/järjestelmällistä lähestymistapaa työhön.

Päätelmä 4: On varmistettava riittävät taloudelliset, tekniset ja henkilöstöresurssit hyvän käytännön siirrolle, implementoinnille ja juurtumiselle, otettava huomioon mikä toimii jo nyt ja arvostettava nykyisen työvoiman kallisarvoista kokemusta ja potentiaalia.

CHRODIS PLUS -toimi: EU-tason politiikkavuoropuhelussa terveyden edistämisen ja kroonisten sairauksien ehkäisyn rahoituksesta todettiin, että EU-rahoituksen mahdolliset saajat tarvitsevat tietoa ja valmiuksia selvittääkseen rahoitusmahdollisuuksia, hakeakseen rahoitusta ja lopulta ottaakseen varat käyttöön sekä hallitakseen onnistuneesti niihin liittyviä projekteja. Tällaisen osaamisen lisäämisen kaikilla hallinnon tasoilla tulisi olla yksi tärkeimmistä tulevista prioriteeteista tällä alalla.

Suosituks: On käytettävä EU:n rahastoja ja taloudellisia kannustimia yhteisten tavoitteiden täytäntöönpanon tukemiseen sekä hyvien käytäntöjen pitkän aikavälin integroinnin ja kestävyys edistämiseen. On tuettava kaikkia organisaatioita (etenkin pieniä), jotta ne pystyvät ymmärtämään ja seuraamaan rahoitusmahdollisuuksia ja/tai yhdistelemään hankkeita investointeja varten. On lujitettava välittävien toimijoiden (esimerkiksi kansallisten ja alueellisten tasojen välillä toimivien) roolia ja kapasiteettia, jotta voidaan parantaa tiedon ja mahdollisuuksien virtaa kaikkien hallintotasojen välillä.

Päätelmä 5: Näyttöön perustuvaa päätöksentekoa on tuettava ja edistettävä tarttumattomiin sairauksiin liittyvissä politiikoissa ja käytännöissä.

CHRODIS PLUS -toimi: Monisairastavuuden integroitua hoitomallia arvioi käytännössä 5 pilottikohdettiimiä, jotta voitiin osoittaa sen sovellettavuus erilaisiin konteksteihin. Osallistuvat kumppanit muokkasivat hoitomallia kokemuksensa ja tietämyksensä perusteella paikallisen terveydenhuoltojärjestelmän erityispiirteisiin sopivaksi ja kehittivät maakohtaisia malliversioita paikallista täytäntöönpanoa varten. Pilottikohteista 3/5 vahvasti ottavansa mallin käyttöön laajemmin maassaan.

Suosituks: On kehitettävä poliittista tukea ja otettava käyttöön uusia käytäntöjä nykyisissä poliittisissa strategioissa sekä varmistettava, että niiden täytäntöönpanon tuloksista viestitään tehokkaasti poliittisille päättäjille ja muille tärkeille sidosryhmille näyttöön perustuvan politiikan tueksi. On tunnistettava terveyden edistämisen tärkeys tarttumattomien sairauksien ehkäisyssä ja lisättävä terveyden edistämisen ja sairauksien ehkäisyn parhaiden käytäntöjen hyödyntämistä. On käytettävä työkaluja, kuten parhaiden käytäntöjen portaalia, näyttöön perustuvan politiikan integroinnin tukena (ja jotta voidaan kerätä opittuja asioita niiden eteenpäin siirtoa, laajempaa käyttöönottoa ja myöhempää arviointia varten)

Viitteiden koko lista on saatavilla täällä.

Päätelmä 3: Kansalliset/alueelliset tarttumattomien sairauksien strategiat ja suunnitelmat on yhdistettävä nykyisiin terveydelle ja kestäväälle kehitykselle asetettuihin tavoitteisiin

CHRODIS PLUS -toimi: Monet CHRODIS PLUS -toimet linkittyivät kansallisiin, alueellisiin ja maailmanlaajuisiin tarttumattomien sairauksien strategioihin. Yksi esimerkki tästä on hollantilainen hyvä käytäntö nimeltä ”JOGG” (Youth at Healthy Weight). Monia tämän käytännön elementtejä siirrettiin Islantiin ja otettiin käyttöön kansallisen terveyttä edistävän ohjelman lujittamiseksi.

Suositus: On helpotettava hyvien käytäntöjen yhteensovittamista olemassa olevien kansallisten politiikkojen kanssa mukauttamalla ne paikallisiin tarpeisiin ja ominaispiirteisiin sekä tarjoamalla selkeitä viitekehyksiä ja työkaluja hyvien käytäntöjen siirron, käyttöönoton ja vaikutusten arvioinnin tueksi.